

**Modelul-cadru de structură de subiect și de barem de evaluare
pentru examenul național de definitivare în învățământ**

Structura probei scrise din cadrul examenului național de definitivare în învățământ 2013 va cuprinde, pentru fiecare dintre disciplinele la care se susține examenul câte 3 subiecte, fiecareia fiindu-i alocate câte 30 de puncte. Se acordă 10 puncte din oficiu, iar nota finală se calculează prin împărțirea punctajului total acordat pentru lucrare la 10.

Subiectul I cuprinde itemi ce evaluează competențe din specializare/disciplina de specialitate sau disciplinele prevăzute la art. 14 din *Metodologia pentru organizarea și desfășurarea examenului național de definitivare în învățământ* aprobată prin OMECTS nr. 6193/2012.

Subiectul al II-lea este centrat pe didactica disciplinei de specialitate (sau metodică predării disciplinelor prevăzute la art. 14 din *Metodologia pentru organizarea și desfășurarea examenului național de definitivare în învățământ*). Aceste subiecte pot viza demonstrarea de competențe aplicate disciplinei/disciplinelor pe care candidatul le poate preda conform *Centralizatorului privind disciplinele de învățământ, domeniile și specializările, precum și probele de concurs valabile pentru încadrarea personalului didactic din învățământul preuniversitar*.

Subiectul al III-lea este alocat pedagogiei (respectiv pedagogiei preșcolare/școlare – în funcție de categoriile de personal didactic) și elementelor de psihologie a educației.

Toate subiectele sunt obligatorii, iar timpul de lucru efectiv este de 4 ore.

Subiectele pot conține:

- itemi obiectivi (de tip alegere multiplă, itemi cu alegere duală, itemi de tip pereche) prin care se vor evalua capacități de:
 - determinare a corectitudinii definițiilor, clasificărilor etc.;
 - operare corectă cu termeni/concepte de specialitate și formule specifice;
 - recunoaștere/punere în evidență de caracteristici ale unor concepte, procese, legități, teorii, respectiv a trăsăturilor unor comportamente, fenomene și procese;
 - stabilire de corespondențe/asociații între achiziții;
 - identificare de relații cauzale și corelații;
 - precizarea unor metode, tehnici și instrumente de investigare a mecanismelor/proceselor specifice.

- itemi semiobiectivi (itemi cu răspuns scurt/de completare și întrebări structurate) prin care se vor evalua capacități de:
 - construire a unor enunțuri corecte și coerente;
 - explicarea unor mecanisme/ procese din perspectiva diferitelor modele teoretice;
 - recunoaștere a problemelor abordate într-un text dat;
 - caracterizare, analiză, corelare, comparare etc. a unor realități/concepte specifice disciplinei;
 - utilizare și operaționalizare de concepte/instrumente/reguli specifice disciplinei;
 - construire a unor exemple concrete pe baza unei structuri date;
 - elaborare de exemplificări ale diferitelor aspecte teoretice abordate;
 - exemplificare a unor concepte, fenomene, puncte de vedere etc.;
 - evaluarea unor decizii de optim/optimizare a fenomenelor, proceselor, mecanismelor etc. studiate.
- itemi subiectivi (itemi de tip eseu – semi- sau structurat și rezolvări de probleme) prin care se vor evalua:
 - abilitățile de calcul/formalizare și interpretare/evaluare/decizie a rezultatului obținut;
 - capacități de analiză, corelare, interpretare, proiectare și utilizare a unor instrumente de cunoaștere specifice disciplinei;
 - capacitatea de a formula și argumenta puncte de vedere referitoare la o anumită problemă;
 - explicarea/ analizarea, pe baza unui stimul dat (text, grafic, desen, hartă, imagine) a unor elemente, mecanisme, procese etc., precum și a diferitelor relații cauzale sau corelații posibile;
 - competența de a realiza transferuri cognitive specifice și nespecifice;
 - capacitatea de a semnifica și resemnifica achizițiile dobândite, în diverse contexte;
 - capacitatea de sesizare și rezolvare de probleme și de situații-problemă;
 - explicarea specificului și a rolului/importanței unor concepte, factori, cauze, fapte, fenomene pornind de la elemente date (situații de viață, situații educaționale, experiențe profesionale, texte, imagini, concepte);
 - caracterizarea unor metode, tehnici și instrumente de investigare specifice disciplinei.

Pentru fiecare subiect în parte, în funcție de disciplina/disciplinele la care se susține examenul, Centrul Național de Evaluare și Examinare stabilește procentajele ce urmează a fi evaluate din fiecare domeniu/conținut/temă, prin raportare la nivelurile cognitive/competențele specificate în programa de examen (achiziția informației, înțelegere, aplicare, analiză), rezultând astfel ponderea pe care fiecare competență și element de conținut o va avea în cadrul fiecărui subiect în parte.

Astfel:

- Cunoașterea termenilor, concepțiilor, teoriilor, legilor, faptelor, fenomenelor, proceselor, problematicii specifice fiecărei discipline poate cuprinde următoarele sarcini de lucru:

- definiți
- enumerați
- selectați
- numiți
- descrieți
- precizați
- specificați notele definitorii
- caracterizați

- Înțelegerea conceptelor, concepțiilor, principiilor, normelor, modalităților de operare și abordare specifice fiecărei discipline poate viza ca sarcini de lucru:

- operaționalizați
- detaliați
- transcrieți/rescrieți
- explicați
- specificați
- exemplificați
- treceți dintr-un limbaj în altul
- inferați
- analizați
- caracterizați
- comparați/discriminați

- Demonstrarea de competențe cognitive de nivel superior (aplicarea și utilizarea elementelor specifice fiecărei discipline în contexte noi și în rezolvarea de probleme/situații-problemă) prin intermediul următoarelor posibile sarcini de lucru:

- demonstrați
- operați
- modificați
- inferați
- derivați concluzia
- justificați
- estimați
- rezolvați
- comparați
- selectați
- esențializați
- conchideți
- sintetizați
- construiți/descrieți/completați un enunț/tabel/grafic/hartă
- analizați un text
- formulați/argumentați/susțineți critic

- extrapolați
- evaluați
- propuneți
- elaborați/proiectați

Având în vedere funcția de certificare, specifică examenului național de acordare a definitivării în învățământ baremul de evaluare și de notare este proiectat astfel încât să se asigure unitatea de evaluare la nivel național. Nu se pot acorda punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem și nu se acordă fracțiuni de punct. Întrucât examenul are drept scop recunoașterea competențelor minime acceptabile dobândite de către o persoană care a optat pentru cariera didactică și care dovedește că dispune de pregătirea necesară pentru exercitarea profesiei didactice, în baremul de evaluare și de notare există precizări care vizează obligativitatea profesorilor corectori de a puncta oricare modalități de rezolvare corectă a cerințelor. De asemenea, baremul unora dintre itemi poate prevedea explicit punctaje intermediare. Acestea vor fi acordate pentru următoarele elemente:

- adoptarea unei perspective practic-aplicative, oferirea de ilustrări și exemplificări, realizare de analize critice ale diferitelor aspecte abordate;
- calitatea, consistența, structurarea și coerența ideilor și a exemplificărilor oferite, modul de elaborare a răspunsurilor la itemii semiobiectivi și subiectivi;
- modalitatea de formulare a opiniilor și relevanța argumentărilor;
- calitatea și valoarea pragmatică a limbajelor de specialitate utilizate;
- gradul de originalitate și creativitate în conceperea și structurarea răspunsului;
- încadrarea în limita de spațiu precizată;
- organizarea textului redactat: introducere, cuprins, concluzie.

Toate subiectele și baremele de evaluare elaborate pentru examenul național de acordare a definitivării în învățământ sunt proiectate în conformitate cu tematica și bibliografia aprobate prin ordin al ministrului educației, au un grad de complexitate corespunzător conținutului programelor de examen, pot fi tratate în timpul stabilit.